

MUZEJ ANTIČKOG STAKLA U ZADRU
POLJANA ZEMALJSKOG ODBORA 1
23000 ZADAR

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2016. GODINU

MUZEJ ANTIČKOG STAKLA

Poljana Zemaljskog odbora 1

23000 Zadar

Tel. 023 368 832

Faks. 023 363 834

www.mas-zadar.hr

ivo.fadic@mas-zadar.hr

Naziv muzeja, adresa, broj/evi telefona i faksa, www-adresa, e-mail adresa

1. SKUPLJANJE GRAĐE

(Odnosi se samo na muzejske predmete. Navodi se broj skupljenih predmeta po zbirkama prema navedenim načinima skupljanja građe).

1.1. Terenska istraživanja

Arheološka istraživanja i nadzori

Arheološki nadzor u Splitskoj ulici u Zadru

U razdoblju od 14. ožujka do 09. svibnja 2016. u Splitskoj ulici u Zadru od strane Muzeja antičkog stakla izvršen je arheološki nadzor. Nadzor je proveden prilikom građevinskih radova uslijed rekonstrukcije dijela Splitske ulice, koju je izvodila firma Colas Hrvatska d.d. s kooperantima. Investitor radova je Grad Zadar. Budući da se građevinski radovi odvijaju na području zaštićene urbanističke cjeline Zadra, strojni je iskop bio pod nadzorom arheologa dr. sc. Berislava Štefanca i Anamarije Eterović Borzić.

Na čitavoj dionici nisu potvrđeni nikakvi pokretni i nepokretni arheološki nalazi koji bi upućivali na postojanje prapovijesne, antičke ili srednjovjekovne urbane aglomeracije. Tijekom izvida plitki zemljani slojevi su pomno fotografirani. Iznad matične stijene uglavnom se nalaze slojevi koji su nastali nasipavanjem u prošlom stoljeću. Isto tako, na čitavom dijelu prometnice nisu evidentirani ostatci ranijih komunikacija.

Arheološka istraživanja na lokalitetu Asseria u Podgrađu kod Benkovca (kampanja 2016.)

U periodu od 11. listopada 2016. do 14. studenog 2016. obavljena su sustavna arheološka istraživanja u Podgrađu kod Benkovca na lokalitetu Asseria. Istraživanja su proveli djelatnici Muzeja antičkog stakla pod vodstvom ravnatelja dr. sc. I. Fadića. Po

završetku istraživanja otkrivena arheološka građa prenesena je u čuvaonicu Muzeja antičkog stakla gdje će uslijediti stručna obrada. Nakon stručne obrade materijal s istraživanja biti će prenesen i trajno pohranjen u Zavičajnom muzeju Benkovac.

Stručnu ekipu, uz voditelja, sačinjavali su dr. sc. B. Štefanac, A. Eterović Borzić dipl. arh, V. Jović Gazić pov. umj., N. Cohen dipl. arh, J. Šćiran dipl. arh. te dokumentaristi J. Belevski i I. Roth. Stručne poslove obavljala su i tri studenta arheologije. Za ručni iskop angažirano je sedam radnika. Iskapanja su izvedena pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Zadru. Po završetku istraživanja otkrivena arheološka građa prenesena je u čuvaonicu Muzeja antičkog stakla gdje će uslijediti stručna obrada. Nakon stručne obrade materijal s istraživanja biti će prenesen i trajno pohranjen u Zavičajnom muzeju Benkovac.

Ovogodišnji arheološki radovi provedeni su na sjevernom dijelu nalazišta na nekoliko pozicija. Odabir mikrolokacije za iskopavanje uvjetovan je zonama određenim u prošlogodišnjoj kampanji (istraživanja 2015.). Radovi su bili usmjereni na istraživanje kasnoantičkih slojeva uz vanjski plašt rimskog bedema te na prostor prapovijesnog fortifikacijskog sustava. U ovoj arheološkoj kampanji započeto je istraživanje i unutar grada, uz unutrašnje lice sjevernog kasnorepublikanskog bedema. U toj zoni istražena je površina od 40 m² i tom su prilikom otkriveni ostatci kasnosrednjovjekovne prostorije.

U kampanji 2016. uz mnoštvo sitnog arheološkog materijala definirano je novih 15 m prapovijesnog bedema, te je otkriven nastavak kasnoantičkog predzida (*PROTEIHIZMA*) smještenog između 3. i 4. kasnorepublikanske kule. Uz megalitski bedem provedeno je sondažno iskopavanje s kojim se trebala definirati visina bedema uz 4. kulu. U ovoj kampanji, s obzirom na velike količine nasipa nije se utvrdila razina utemeljenja fortifikacije, ali su otkrivena dodatna 2 m s kojima je vanjsko lice bedema i kule sačuvano u visini od 4,5 m. S unutrašnje strane bedema potvrđeni su kasnosrednjovjekovni slojevi kao i ostatci suhozidne nastambe koja se preliminarnom analizom materijala može okvirno datirati od 13. do 15 stoljeća. Osim toga, na toj mikrolokaciji utvrđena je širina kasnorepublikanskog bedema (2,5 m), kao i struktura njegova unutrašnja lica. Sustavno iskopavanje izvedeno je sukladno svim odredbama iz Pravilnika o arheološkim istraživanjima.

- **Arheološki nadzor u Arbanasima**, Š. Perović tijekom 2016. godine obavljao je arheološki nadzor ukupno 29 radnih dana na pozicijama ulicama Put Bajla, Andrije Kačića, Kukljiške ulice i Trga kraljice Teute. Pri ovim radovima ostvareno je 200 terenskih digitalnih snimaka za fototeku.

- B.Štefanac i A.Eterović Borzić vrši **arheološki nadzor prilikom radova u Splitskoj ulici u Zadru** od 14. ožujka do 09. svibnja 2016.

- A.Eterović Borzić sudjelovala je na **terenskim istraživanjima na lokalitetu Kopila** na otoku Korčuli od 19. rujna do 8. listopada 2016

1.2. Ustupanje

Tri renensansna staklena predmeta iz kolekcije Srećka Tolje

1.3. Darovanje

SZ-SUV43 Nada DEBELIĆ / *Riba / Vivere cum vitrum / Živjeti sa staklom*
Muzej antičkog stakla u Zadru, 29.01.-20.04.2016.

SZ-SUV44 Wu HAO / *Comte Monkey* / 16. Međunarodna izložba keramike i stakla (MIKS 16, 13.-16. 10. 2016.), Zagreb (Zagrebački Velesajam, u sklopu 43. Međunarodnog sajma AMBIENTA) (donacija / 26.10.2016.)

SZ-SUV45 Gordana DRINKOVIĆ / *Svemir/Universe*, 1998./2016. / Snaga krhkosti / Muzej antičkog stakla u Zadru, 05.05.-08.11.2016

SZ-SUV46 Zvonimira KARAVIDA / diplomski rad – izrada u demo radionici MAS-a (02.06.2016. g.), mentorstvo: prof. Anton Vrlić, Akademija primjenjene umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, smjer kiparstvo

SZ-SUV47-SZ-SUV122

BOŽIĆNI UKRASI – staklene loptice: UKUPNO 80 raznovrsnih božićnih ukrasa, od toga 76 staklenih

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Preventivna zaštita metalnih nalaza u ovoj se godini izvršila na način da je izrađena kopija jednog predmeta iz stalnog postava (brončani novčić).

2.2. Konzervacija

2.3. Restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici*) - Na polju restauracije završena je sustavna obrada privremeno posuđene kolekcije g. Srećka Tolje (19 predmeta), koji je zauzvrat muzeju darovao tri predmeta za muzejsku zbirku novovjekovnog stakla. Također je izvršena restauracija 7 predmeta oštećenih u transportu, prilikom postavljanja izložbe Gordane Drinković u MAS-u.

Izvršena je restauracija i staklenih perli iz Novog Mesta (Slovenija), oštećenih pri izlaganju na izložbi „Prapovijesno staklo Novog mesta“.

Za vanjskog naručitelja (Dubrovački muzeji), izvršena je složena restauracija skulpture „Uskrsnuće“, iz fundusa Norveškog suvremenog stakla, okupljenog u izložbi Dodir stakla. Sukladno prijedlogu programa djelovanja i razvitka odjela za restauraciju i istraživanje MAS-a od 1. rujna 2015. godine, izvršena je i jedna zahtjevna rekonstrukcija konične čaše na nozi, koja bi trebala biti izložena u stalnom postavu Narodnog muzeja u Zadru.

2.4. Ostalo

- Uspješno je kompletirana softverska i hardverska cjelina sustava Structural light - David, kojom se uspijevaju trodimenzionalno skenirati muzejski eksponati predviđeni za restauraciju. Skenirano je ukupno 4 predmeta od neprozirnog stakla. Skeniranje transparentnih predmeta, obaviti će se u nastavku programa, po nabavi izolacijskog antireflektirajućeg *spraya*. Isto tako, pribavljen je novi prozirni materijal za 3D printanje te je izvedeno više eksperimentalnih printeva. O rezultatima ovog dijela programa voditelj Odjela za restauraciju i istraživanje, upoznao je grupu za staklo ICOM organizacije prigodom sudjelovanja na generalnoj ICOM konferenciji, održanoj u srpnju ove godine u Milanu.

U sklopu planiranja i provođenja gore spomenutih zadataka izvršena je tehnološka edukacija i nabava potrošnog materijala i uređaja potrebnih za unapređenje odjela. Ovi su uređaji i potrošni materijal naručeni od tvrtki: *Dental grupa, 3Way (Slovenija), Bauhaus, Juriček*.

- Izrađena su 4 prototipa staklenih skulptura u tehnici fuzije, pri čemu se posebno eksperimentiralo sa izradom kalupa od plinobetona.

- Sve faze rada su dokumentirane u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi. Pri tome je fototeka odjela za restauraciju i istraživanje obogaćena za otprilike 200 fotografija.

3. DOKUMENTACIJA

(Uz svaku rubriku navesti broj jedinica, način obrade (klasično, računalno) i naziv programske podrške)

3.1. Inventarna knjiga

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Provedena je službena revizija antičkog staklenog materijala pohranjenog u čuvaonici Muzeja antičkog stakla. Reviziju su obavljali djelatnici Muzeja antičkog stakla dr. sc. Berislav Štefanac i Anamarija Eterović Borzić. U 2016. godini revizijom je ukupno pregledano i obrađeno **3054 predmeta**. Službenoj reviziji prethodio je i interni pregled cjelokupne

arheološke građe koji su proveli djelatnici muzeja dr. sc. Berislav Štefanac i Anamarija Eterović Borzić. Za vrijeme trajanja revizije vođena je temeljita dokumentacija.

3.3. Fototeka

- pohranjeno je **731** digitalnih fotografija materijala korištenog za pripremu postava i kataloga izložbi (*Prapovijesno staklo Novog Mesta* 44, *Snaga krhkosti* 135, *Aurora borealis* 24, *Živjeti sa staklom/ Vivere cum vitro* 165, *Staklo kasnog srednjeg i novog vijeka u Muzeju antičkog stakla* 125, *Zadar susreće Milano* 54, *Nijanše svjetlosti* 184)
- **2708** digitalnih fotografija vezanih uz izložbenu djelatnost (postavljanje i otvaranje izložbi) i različita događanja (radionice, predavanja, Noć muzeja, Dan muzeja, Živa nagrada) u prostoru muzeja
- **35** digitalnih fotografija vezanih uz stručna putovanja djelatnika Muzeja antičkog stakla u Zadru
- U fototeku Arheološkog odjela Muzeja antičkog stakla pohranjene su 422 fotografije, a radi se o slikama materijala s lokaliteta Palača Cedulin u Zadru. Tijekom arheološkog istraživanja na lokalitetu Asseria u Podgrađu kod Benkovca. snimljeno je 350 fotografija. Sve fotografije su pohranjene u fototeku.

3.4. Videoteka

- pohranjen je 1 videozapis–za potrebe prikazivanja na izložbi *Staklo kasnog srednjeg i novog vijeka u Muzeju antičkog stakla*
- pohranjena su 4 videozapisa–nastala na pedagoškoj radionici za Dan Muzeja antičkog stakla
- pohranjen je 1 videozapis sa filmom *Reciklirajmo zajedno - staklo*
- **U programu S+++u fond Videoteka 2016. inventirano je 5 videozapisa.**

3.5. Hemeroteka

- Prikupljeno je **479 članaka**, iz tiska i s internetskih portala koji se odnose na Muzej antičkog stakla u Zadru u **2016. godini**, inventirani su kao jedinice fonda, te pohranjeni i zaštićeni.
- Kao priprema za nastavak inventiranja ove građe u programu S++ skenirani su svi tiskani članci, a materijali sa internetskih portala u digitalnom obliku pohranjeni u bazu podataka fonda u MS word i Adobe pdf formatu.

3.6. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

- V. Jović Gazić: **16 obrada** crteža u programu Adobe Photoshop, izrada **3 table** sa **25 crteža** (za objavu), izrada **3 table** s **14 crteža** (za objavu),
- *Studijska zbirku srednjovjekovnog i novovjekovnog stakla* (voditelj V. Jović Gazić) :
 - **7 obrada** u programu Adobe Photoshop
 - u fond crteža zbirke pohranjeni crteži **41 predmeta**, svi digitalno obrađeni (crteži: Jadranka Belevski, Ivan Roth, Ivana Matković)
- Za izložbu *Staklo kasnog srednjeg i novog vijeka u Muzeju antičkog stakla u Zadru*:
 - nacrtana **33 predmeta** u olovci, **33 obrade** u programu Adobe Photoshop
 - u fond crteža NM (staklo iz Narodnog muzeja Zadar) pohranjeni su crteži **410 predmeta**, svi digitalno obrađeni (crteži: Jadranka Belevski, Ivan Roth, Ivana Matković)
- Š. Perović: nacrtana **3 predmeta** u olovci (rekonstrukcija), **7 obrada** u programu Adobe Photoshop (za objavu)
- B. Štefanac, I. Fadić: nacrtana **2 predmeta** u olovci (rekonstrukcija), **29 obrada** u programu Adobe Photoshop (za objavu)
- Prilikom rada na **dokumentiranju arheološkog istraživanja na lokalitetu Asseria**, Podgrađe kod Benkovca (od 11. 10. do 14. 11. 2016. godine) izrađena je tlocrtna situacija sjeveroistočnog zida, pogled na sjeverozapadni zid te tlocrt cijele sonde i skica cjelokupne situacija u kvadrantu 1, na sjeveroistočnom dijelu grada. Na sjevernom potezu bedema skicirana je pozicija kasnoantičkog zida ispred 3. i 4. kule. Izrađeno je **5 crteža** u različitim mjerilima i formatima. Sva dokumentacija je digitalizirana i pohranjena u fond dokumentacijskih crteža lokaliteta Asseria.
- Digitalna obrada i spajanje segmenata **terenskih planova (x13)** sa lokaliteta Asseria za objavu u časopisu Asseria 12.

Ukupno je nacrtan 41 predmet, digitalno je obrađeno/nacrtano 105 crteža, izrađeno je 6 tabli. Izrađeno je 5 terenskih planova. Uređen je fond crteža *Studijske zbirku srednjovjekovnog i novovjekovnog stakla* sa 41 crtežom i fond crteža NM (staklo iz Narodnog muzeja Zadar) sa 410 crteža.

3.7. Stručni arhiv

- Rad na arheološkoj građi s lokaliteta *Asseria* (Podgrađe kod Benkovca), kampanje 2009., 2010., 2011., 2012. godina. Napravila se selekcija keramičkog materijala (N

217-N 831; broj vrećica 276-920) sa sljedećih pozicija: pozicija između 2. kule i zida x ; kvadrant 1AX ; kvadrant 1BX. Trenutno se vrši daljnja obrada *terra sigillata* keramike i unos u bazu podataka

. Ostalo

Obrada staklenog i jantarnog materijala s lokaliteta Kopila na Korčuli

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

- Nabavljano je razmjenom i kupnjom 24 knjige

5. STALNI POSTAV

5.1. Izmjene stalnog postava

Na stalnom postavu nisu izvedene nikakve izmjene. Postav je otvoren za javnost 05. svibnja 2009. prigodom otvorenja Muzeja (stručna koncepcija: dr. sc. I. Fadić)

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Stručni rad na arheološkoj građi, osim djelatnika Arheološkog odjela Muzeja antičkog stakla, tijekom svibnja i lipnja 2016. provodili su i studenti arheologije s Odjela za Arheologiju Sveučilišta u Zadru. Osim praktičnog rada sa studentima provedene su i stručne konzultacije.

-stručna i kataloška obrada materijala sa lokaliteta Zadar – Benkovačka cesta 1975., Starigrad i Aserija (ukupno **104** primjerka)

-stručna i kataloška obrada staklenih predmeta s antičke nekropole u Zadru (istraživanja prije 2. svjetskog rata (ukupno **28** primjeraka)

-pranje, popisivanje i stručna obrada arheološkog materijala s lokaliteta Palača Cedulin u Zadru. U 2016. godini obrađena su **1434** predmeta.

- **80** staklenih primjeraka s lokaliteta T. C. Relja 1989. i **540** primjeraka s lokaliteta Zadar 1928., Zadar 1929., Zadar – Benkovačka cesta 1975., T. C. Relja 2005. stavljeno je u novu kartonsku ambalažu.

- Studijska zbirka srednjovjekovnog i novovjekovnog stakla (Zbirka u nastajanju) – kustosica V. Jović Gazić nastavlja s primarnom obradom i inventarizacijom staklenog materijala post-antičkih razdoblja:

determinirano, identificirano, fotografirano i inventarizirano **24** staklena predmeta s lokaliteta Sv. Hipolit i Kasijan na otoku Ugljanu (istraživanja proveo Arheolog d.o.o., 2011. godine, sav pokretni materijal je na pohrani u Muzeju antičkog stakla).

- Zbirka suvremenog stakla (u nastajanju) – kustosica V. Jović Gazić nastavlja s evidencijom i primarnom dokumentacijom (fotografiranje, signiranje) staklenih predmeta doniranih od strane suvremenih umjetnika i dizajnera:
Obrađene **4** nove donacije staklenih skulptura (Nada DEBELIĆ / *Riba*; Wu HAO / *Comte Monkey*; Gordana DRINKOVIĆ / *Svemir/Universe*, 1998./2016.;
Zvonimira KARAVIDA / diplomski rad, mentor: prof. A. Vrlić)
- Novim akvizicijama suvremenog stakla pridružena je i donacija božićnih ukrasa: ukupno 80, od toga **76** staklenih loptica.

- A. Eterović Borzić obavila je obradu staklenog i jantarnog materijala s lokaliteta Kopila na Korčuli, te vrši daljnju obradu *terra sigillata* keramike s Aserije koju unosi u bazu podataka.

- Izrada interne baze podataka s podacima o reviziji

6.2. Revizija građe

U 2016. godini ukupno su pregledana **3054 predmeta**.

6.3. Ekspertize

Obavljena je stručna ekspertiza na jednom staklenom predmetu na zahtjev doc. dr. sc. Željane Bašić (Pomoćnik pročelnika za znanost i međunarodnu suradnju Sveučilišni odjel za forenzične znanosti Ruđera Boškovića 33, 21000 Split).

6.4. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (*sa izlaganjem, bez izlaganja*)

A.Eterović Borzić sudjelovanje na 13th *International Bologna Conference on Magnetic Resonance in Porous Media* (MRPM13), održanom 4.- 8. rujna 2016. u Bologni, Italija s posterom - *Non invasive examination of an ancient tear bottle* (autori: S. Benders, B. Blümich, I. Bohm, J. Ehling, A. Eterović, N. Gross-Weege, V. Schulz, D. Truhn, J. Wehner.)

ETEROVIĆ BORZIĆ, A., - FADIĆ, I., Staklene bočice oblika datulje sa zadarskog prostora, *Archaeologica Adriatica*, vol. 9, u tisku

Šime Perović - U svibnju 2016. godine aktivno je sudjelovao na 8. Susretima preparatora i restauratora HMD-a, u Sisku, sa predavanjem pod naslovom „Nove spoznaje o restauraciji i recikliranju stakla u antici“.

- U svibnju je Š.Perović aktivno sudjelovao na 24. generalnoj konferenciji ICOM

organizacije u Milanu (Italija) , gdje je sudjelovao u radu ICOM Glass grupe i prenio iskustva o radu Odjela za restauraciju i istraživanje Muzeja antičkog stakla u Zadru.

- Viši kustos dr. sc. Berislav Štefanac aktivno je sudjelovao na međunarodnom kolokviju XV. Dani Cvita Fiskovića sa izlaganjem *Identitet srednjovjekovnih palača – primjer palače Cedulin*, održanom od 28. rujna do 1. rujna 2016. na Sveučilištu u Zadru.

V. Jović Gazić, *TRADE*, Zadar, 11-13. 02. 2016. – kustosica je aktivno sudjelovala na Međunarodnom znanstvenom kongresu *Transformations of Adriatic Europe 2nd – 9th c.*, održanom na Sveučilištu u Zadru, u organizaciji Sveučilišta u Bologni (Alma Mater Studiorum Università di Bologna), Instituta za arheologiju – Zagreb i Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru. Tema; *Spolia phenomenon in the architecture of dalmatian towns of antique and late antique origin.*

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Predano za tisak

- Šime Perović, Stakleni privjesak s likom Harpokrata sa nekropole antičkog Jadera, Materijali međunarodnog kongresa u Crikvenici o keramičarskim i staklarskim radionicama, Crikvenica.
- dr. sc. Ivo Fadić i viši restaurator Šime Perović obavili su pripremu tekstova i ilustracija za objavljivanje „Rječnika staklarstva“, ilustrativnog tezaurusa pojmova, posebne grane arheologije, antičkog staklarstva.
- V. Jović Gazić, Kasnosrednjovjekovne staklene svjetiljke iz Zadra, *Archaeologia Adriatica*, Zadar, 2016. - izvorni znanstveni rad (u tisku)
- V. Jović Gazić, Nalazi ljekarničkog stakla sa zadarske *Kalelarge*, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* (predano za tisak)

Izašlo iz tiska

- B. Štefanac, 2016. Mold blown glass in the Roman province of Dalmatia, *Annales – Association Internationale pour l'Histoire du Verre*, 20, Fribourg. Predano za tisak
- I. Fadić, B. Štefanac, Arheološka istraživanja na Liburnskoj obali u Zadru, *Hrvatski arheološki godišnjak 2015.*, predano za tisak.
- B. Štefanac, Palača Cedulin u Zadru – arheološka istraživanja 2014., *Hrvatski arheološki godišnjak 2015.*, predano za tisak.
- B. Štefanac, Arheološka istraživanja u ulici Dalmatinskog sabora u Zadru, *Hrvatski arheološki godišnjak 2015.*, predano za tisak.

- Šime Perović, „Nove spoznaje o restauraciji i recikliranju stakla u antici“. Materijali 8. Susreta restauratora i preparatora HMD-a, Sisak 2016.
- Šime Perović, Lokalitet: Zadar, Braće Vranjanin, redni broj 260, Hrvatski arheološki godišnjak 8/2011.
- Šime Perović, Ivo Fadić, La collezione di vetri proveniente dal Museo del vetro antico di Zara, Atti del convegno „Trasparenze adriatiche“, Padova.
- J. Belevski; Napisan i objavljen izvještaj s dodjele nagrade *Živa* u newsletteru Muzejskog dokumentacijskog centra.
- J. Belevski; Predan stručni članak *Forum slavenskih kultura dodijelio 3. Nagradu Živa za najbolji slavenski muzej u Muzeju antičkog stakla u Zadru* za časopis *Informatica museologica* 47, Muzejski dokumentacijski centar.

6.6. Stručno usavršavanje (tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti)

A. Eterović Borzić stječe zvanje „viši kustos“

U listopadu 2016. godine kustosica V. Jović Gazić stekla je više muzejsko zvanje – viši kustos.

6.7. Stručna pomoć i konzultacije

Stručni djelatnici Muzeja antičkog stakla svakodnevno pružaju stručnu pomoć i konzultacije studentima arheologije i povijesti umjetnosti. Viši kustos dr. sc. Berislav Štefanac tijekom 2016. godine održao je stručne konzultacije sa 30 studenata arheologije, 4 studenta povijesti umjetnosti te 1 studentom sa studija Kulture i turizma. Sa studentima arheologije proveden je i praktični rad u studijskom depou. Praktični rad je izveden u razdoblju od 01. svibnja do 15. lipnja 2016., u sveukupnom trajanju od 129 sati.

Viši kustos dr. sc. Berislav Štefanac 19. rujna 2016. imenovan je mentorom za pripravnicu Jelenu Šćiran. Sa pripravnicom se svakodnevno provode stručne konzultacije i praktični rad.

Tijekom 2016. godine pružena je brojna pomoć i konzultacije kolegama i kolegicama sa Zadarskog Sveučilišta i iz drugih muzejskih ustanova izvan Zadra.

A. Eterović Borzić educira o muzejskim poslovima i koordinacija rada pripravnice Ivane Krile.

J. Belevski; Rad sa studentima volonterima (3. godina studija arheologije) na crtanju arheoloških predmeta i upoznavanje sa dokumentacijskim fondovima Odjela za dokumentaciju MAS.

J. Belevski; Rad sa studentima na praksi (5.godina studija povijesti umjetnosti) na fondu hemeroteka i upoznavanje sa dokumentacijskim fondovima Odjela za dokumentaciju MAS.

J. Belevski; Završeno mentorstvo u pripravničkom programu za dokumentarista (Ivan Roth)

6.8. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- I. Fadić bio je u 2016. godini urednik muzejskih kataloga: „*Živjeti sa staklom / Vivere cum vitro*“, „*Snaga krhkosti*“, „*Zadar susreće Milano*“, „*Aurora Bosealis*“.

6.9. Djelovanje u strukovnim društvima udruženjima

- Stručni djelatnici Masa su članovi HAD-a (Hrvatsko arheološko društvo), HMD (Hrvatsko muzejsko društvo), ICOM-a, AIHV (Association Internationale pour l'Histoire du Verre), Comitato Nazionale Italiano AIHV.

6.10. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*) – Web stranica se redovno doručuje i ažurira.

6.11. Ostalo

- Obavljene pripreme za objavljivanje „**Rječnik staklarstva**“ - Ivo Fadić, Šime Perović (pripremljen tekst i ilustracije za objavljivanje ilustrativnog tezaurusa pojmova, posebne grane arheologije, antičkog staklarstva).

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat).

- B. Štefanac je na Sveučilištu u Zadru na VI. redovitoj sjednici Stručnog vijeća za humanističko područje znanosti, umjetničko područje i interdisciplinarno područje umjetnosti, održanoj 18. ožujka 2015. godine, pokrenut je postupak izbora u znanstveno zvanje znanstveni suradnik. Postupak je pokrenuo kandidat dr. sc. Berislav Štefanac temeljem članka 33, stavka 2 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15) te je kandidat imenovan u znanstveno zvanje znanstveni suradnik..

- Tijekom 2016. godine A. Eterović Borzić radi na doktorskoj disertaciji „Staklo u kontekstu nekropola antičke Liburnije“ u sklopu čega radi na izradi baze podataka antičkog stakla sa zadarskih nekropola.

- Š. Perović je tijekom 2016. godine nastavio rad na poslijediplomskom doktorskom studiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

8. IZLOŽBENA DJELATNOST

- Izložba *Živjeti sa staklom / Viverecumvitro*, Nada Debelić:
 - plakat
 - pozivnica
 - naslovnica kataloga
 - legende 45x
 - digitalno izdanje kataloga, naslovnica, cd-cover
- Noć muzeja 2016.:
 - 2 pripreme – popust, lutrija
 - zahvalnica 5x
 - akreditacije 22x
- Izložba *Staklo kasnog srednjeg i novog vijeka u Muzeju antičkog stakla*:
 - plakat
 - pozivnica
 - deplijan
 - poster 17x
 - legende 44x
 - obrada 77 fotografija za film
- Izložba *Snaga krhkosti*, Gordana Drinković:
 - plakat
 - pozivnica
 - naslovnica kataloga
 - legende 107x
 - digitalno izdanje kataloga, naslovnica, cd-cove
- Izložba *Prapovijesno staklo Novog Mesta*:
 - plakat
 - pozivnica
 - naslovnica kataloga
 - digitalno izdanje kataloga, naslovnica, cd-cover
 - legende 106x

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

- **5 kataloga izložbi:**

1. *Živjeti sa staklom / Vivere cum vitro*, Nada Debelić
2. *Snaga krhkosti*, Gordana Drinković
3. *Prapovijesno staklo Novog Mesta*
4. *Zadar susreće Milano*
5. *Aurora Borealis*, Julijana Voloder

- **2 deplijana izložbe:**

1. *Staklo kasnog srednjeg i novog vijeka u Muzeju antičkog stakla*
2. *Nijanse svjetlosti*

- U fond Izdavačka djelatnost prikupljene su i pozivnice, čestitke, plakati, letci i ostali promotivni materijali. Svi materijali su pohranjeni u digitalnom obliku u bazi podataka *Evidencije o izdavačkoj djelatnosti*, što je predradnja za inventiranje svih ovih jedinica u programu S++.

10.2. Audiovizualna građa

- Izdavanje filma *Reciklirajmo zajedno - staklo*, nastalog u suradnji Muzeja antičkog stakla u Zadru, Čistoće d. d. i udruge Eko-Zadar na dvd-u za promotivne svrhe i za prijavu na MUVI 06, festival filma i videa.

10.3. Elektroničke publikacije

- Elektronička građa – digitalna izdanja – ukupno 6 jedinica:
 1. *Živjeti sa staklom / Vivere cum vitro*, Nada Debelić
 2. *Snaga krhkosti*, Gordana Drinković
 3. *Prapovijesno staklo Novog Mesta*
 4. *Zadar susreće Milano*
 5. *Aurora Borealis*, Julijana Voloder
 6. *Časopis Asseria 11*

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

U 2017. godini u Muzeju antičkog stakla obavljeno je 83 vodstva na hrvatskom, engleskom, talijanskom i francuskom jeziku.

11.2. Predavanja

- U organizaciji Muzeja antičkog stakla i Matice Zadran, u sklopu znanstvenog programa utemeljenog prigodom svečanosti Dana Grada Zadra, dr. sc. Berislav Štefanac održao je javno predavanje s temom *Palača Cedulin u Zadru*. Predavanje je održano 16. 11. u multimedijalnoj dvorani Muzeja antičkog stakla.
- Predavanje Anton Vrlić *Spremnici svjetla*

11.3. Radionice i igraonice

- 29. siječnja 2016. - Noć muzeja; - 12. veljače 2016.- Valentinovo; - 16. veljače 2016. – "Obojaj staklenu bočicu"; - 12. ožujka 2016.- "Fuzija pisanica"; - 15. ožujka 2016.- radionica za Uskrs; - 17. ožujka 2016.- radionica za Uskrs; - 19. travnja 2016.- "Kreativna radionica" - vrtić Školjkica; - 5. svibnja 2016.- Turnir u Trilji; - 16. svibnja 2016.- "Prapovijesno blago".

11.4. Ostalo

- Š. Perović je u svibnju kao jedan od promotora sudjelovao u predavljanju monografije „**Numografija i sigilografija grada Zadra**“, autora Domenica Duce.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

- 4 konferencije za tisak
- 5 sponzorstava i 1 donacija (Udruga Monoplay, Udruga za uzgoj i zaštitu ptica, Liga protiv raka, Rotary club, Nasadi d.o.o. i Grad Vukovar – donacija za obnovu Vodotornja)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- 29 radio intervjuja /HRT Radio Zadar, Radio Biograd na Moru, Novi radio, Radio 057)
- 41 TV nastup (HRT, Nova TV, Mreža TV, RTL)

12.3. Predavanja

U organizaciji Muzeja antičkog stakla i Matice Zadran, u sklopu znanstvenog programa utemeljenog prigodom svečanosti Dana Grada Zadra, dr. sc. Berislav Štefanac održao je javno predavanje s temom *Palača Cedulin u Zadru*. Predavanje je održano 16. 11. u multimedijalnoj dvorani Muzeja antičkog stakla.

12.4. Promocije i prezentacije; Koncerti i priredbe

Dokumentirano je **38 posebnih događanja** (predavanja, predavljanje časopisa, kongresi, susreti, tribine, koncerti) u 2016. godini. Prikupljeni su svi materijali vezani uz njih (plakat, pozivnica, letak, drugi promidžbeni materijali).

12.7. Ostalo

- Donacija za plakatoteku Muzejskog dokumentacijskog centra – priprema i slanje **41 plakata**.
- priprema digitalnih muzejskih izdanja (elektronička građa, pdf) za *35. Izložbu izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija – INTERLIBER: 15 komada*
- Priprema i snimanje digitalnih izdanja kataloga i časopisa u formatu pdf za prodaju u muzejskoj suvenirnici, arhivu i autore izložbi (**38 komada cd i dvd-a**).
- Sudjelovanje na **6. izdanju manifestacije video/filma MUVI: muzeji – video – film i prvom festivalu multimedijskih i web projekata MUVI LAB**, koje je održano 1. i 2. prosinca 2016. godine u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu. Organizator manifestacije je Muzejski dokumentacijski centar (Jadranka Belevski)

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Muzej antičkog stakla ima dobru suradnju s Turističkom zajednicom grada Zadra i županije, s brojnim hotelskim kućama (Hotel Kolovare, Hotel Bastion, hotelima Falkensteiner, s turističkim naseljem „Zaton“ i Turisthotelom ...), te suradnju s osiguravajućom kućom Euroherc, s televizijskim i radio kućama, s turističkim agencijama, turističkim vodičima ..

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- 36.040 posjetitelja

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

-RH

61,5%

-lokalna samouprava

9,8 %

-vlastiti prihod

26,0 %

-sponzorstvo

1,0 %

-donacije

1,0 %

15.2. Investicije (*u kn*)

U 2016. godini odobreno je od Ministarstva kulture RH 150.000,00 kuna za izmjenu video nadzora i za izmjenu rasvjete – postavljanje led rasvjete u svim svjetlećim vitrinama.